

Chłopcy z Żukowa Dolnego zaprezentowali w niedzielę „Pod dzwonkiem” m.in. widowisko. Fot. JACEK SIKORA

OBCHODY DNIA KOBIEI NADAL ŻYWE

Z kwiatkiem czy bez?

REGION (sch) – Mimo że Międzynarodowy Dzień Kobiet coraz skuteczniej wypiera ją lutowe „walentynki” oraz majowe obchody Dnia Matki, dzień ten jako szczególny funkcjonuje nadal zarówno w kalendarzu, jak i w naszej świadomości.

Jakkolwiek huczne zakładowe popijawy związane z tym świętem poszły już w niepamięć, nadal nie brakuje organizatorów, którzy w sposób kulturalny chcą potraktować pleć piękną. Imprezy z okazji Dnia Kobiet organizują więc tradycyjnie Koła pezetkaowskie. – W niedzielę w Darkowie mieliśmy właśnie taką imprezę z występami polskich przedszkolaków z Frysztatu, Kwartetu Męskiego naszego chóru „Lira” oraz z pogawędką trochę na poważnie i trochę na wesoło w moim wykonaniu – powiedział nam Józef Chmiel z Darkowa. Obchody Dnia Kobiet darkowianie urządzają w miarę systematycznie. W marcu spotykają się bowiem niekiedy z okazji święta pań, ale np. z okazji przyjsia wiosny.

Pod znakiem obchodów Międzynarodowego Dnia Kobiet przebiegnie weekend w Olbrachcicach (w niedzielę w Domu PZKO odbędzie się tradycyjny już „Kwiatek dla pań”) oraz w sąsiedniej Suchej Górnej. Obchody Dnia Kobiet górnosuska gmina urządza od dwu lat, kiedy to postanowiła zrezygnować z organizowania akademii z okazji Dnia Matki. – Wychodzimy z założenia, że nie każda kobieta jest matką – argumentował wtedy zastępca wójta Józef Žerdík, impreza zaś od razu znalazła się wśród najpopularniejszych we wsi. Panie z Suchej Górnej będą miały okazję spędzić miłe chwile nie tylko w piątek w miejscowym Domu Kultury, ale i w sobotę w Domu PZKO na „Wiosennym spotkaniu z okazji Dnia Kobiet”. Ponadto najbliższe piątkowe popołudnie zostanie poświęcone również paniom z MK PZKO Cz. Cieszyn Park Sikory, niedzielne natomiast m.in. paniom w Gutach.

Tymczasem, zrywając obdarowywania pań kwiatkiem wyniósł się na dobre z naszych szkół i choć zawód nauczyciela jest coraz bardziej sfeminizowany, Dzień Kobiet przestał być pretekstem do traktowania w tym dniu lekcji na luzie w zamian za laurkę od uczniów. – W szkołach obchodzi się Dzień Nauczyciela – wyjaśnia dyrektor czeskokocziński PSP Stanisław Folwarczny.

Ciąg dalszy na str. 7

WIEDZIELNE SPOTKANIE Z FOLKLOREM I TEATREM

Zimowe witanie wiosny

ŻUKÓW DOLNY (kor) – Coraz mniej jest na Zaolziu Kól PZKO, które mogą się pochwalić własnym zespołem teatralnym. Można by je z pewnością zapalcach policzyć. Do tych nielicznych zaliczyć trzeba MK PZKO w Żukowie Dolnym. A co najważniejsze, tamtejsi młodzi aktorzy zapraszają na przedstawienia swoich krewnych i przyjaciół regularnie co roku, zawsze

Mieszkać na Bąkowie

STONAWA (sch) – Na stonawskim Bąkowie rośnie dom mieszkalny, w którym znajdzie się dziewięć mieszkań malometrażowych dla rodzin z brakiem stażem. Choć obecnie budynek jest w stanie surowym, latem ma przyciągnąć pierwszych lokatorów. W Stonawie w koleje po mieszkaniu ustawiło się blisko 30 rodzin. Według wójta Andrzeja Febra, o użytkownikach kluczy do nowego lokum nie będzie jednak decydować numer porządkowy na liście, ale kryterium ekonomiczno-społeczne. Pierwszeństwo będą więc solidnie miejscowe młode małżeństwa, w których wypadku nie grozi zaleganie z płaceniem czynszu. Stonawa na dzień dzisiejszy dysponuje 30 mieszkaniami komunalnymi.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne. Możliwe przelotne opady śniegu. Temperatura w nocy od -3 do -7 st. C, w dzień od 0 do 4 st. C.
ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego. Możliwe opady śniegu. Temperatura w nocy od -3 do -7 st. C, w dzień od -1 do 1 st. C.

Śnieg utrapieniem

REGION (kor) – Chociaż tylko dwa tygodnie pozostały do kalendarzowej wiosny, śnieg ciągle sypie. Meteorolodzy mówią nawet, że Europa Środkowa znalazła się pod rekordowej grubości warstwą białego puchu. Także w wielu zaolziańskich miejscowościach wzduż ulic, dróg i chodników śnieg tworzy istne barykady, które utrudniają życie zarówno pieszym, jak i kierowcom. Zarządy niektórych miast i wsi zmuszone są więc wywozić nadmiar śniegu.

W Cz. Cieszynie śnieg wywożony jest na tereny za hipermarketem „Billa”, gdzie stosunkowo najmniej przeszkadza mieszkańcom miasta. W Jabłonkowie w pierwszej kolejności śniegowe barykady usuwane są z Rynku Mariackiego oraz głównych skrzyżowań, głównie ulic Bukowieckiej i Dworcowej. Śnieg wywożony

jest na należące do miasta pola w osadzie Wojciechów.

Ciąg dalszy na str. 2

Komornik nie śpi

KARWINA (sch) – Od marca miasto ma nowego strażaka na dłużnika. Jest nim nowo powołany przy ratuszu wydział ds. opłat i należności, który zajmuje się ściąganiem zaległych długów od mieszkańców.

Nowy wydział składa się z dwu podwydziałów – należności za mieszkanie przy ul. Prameny 599 w Raju oraz opłat i należności (m.in. za wywóz śmieci czy za trzymanie psa) przy ul. Karola Śliwki 618 we Frysztacie. Według przedstawicieli ratusza, utworzenie nowego wydziału nie przyczyni się do poszerzenia aparatu urzędniczego w Karwinie (w ramach centralizacji zostali doń włączeni pracownicy z innych wydziałów). Ma on natomiast uczynić bardziej efektywnym proces ściągania długów, które – jak się dowiedzieliśmy – są niemałe. Np. za korzystanie z lokali komunalnych mieszkańcy dłużą miastu ponad 30 mln Kč.

WYPADKÓW PRZY PRACY CORAZ MNIEJ, NIEMNIEJ CIĄGLE ZDARZAJĄ SIĘ

REGION (wak) – Budownictwo i górnictwo to dwa sektory gospodarki, w których dochodzi do największej liczby wypadków śmiertelnych. Przykładem dane z ub. roku, gdzie w górnictwie węgla kamiennego na terenie województwa morawsko-śląskiego było 14 ofiar śmiertelnych (w całym kraju – 21). Kolejnymi branżami gospodarki, w których niestety do wypadków to przetwórstwo przemysłowe, handel oraz transport. Największą liczbę poszkodowanych odnotowano wśród osób w wieku 20-49 lat. Osoby te stanowią aż 82 proc. wszystkich poszkodowanych. Najczęściej ulegają wypadkom robotnicy budowlani i kierowcy pojazdów silnikowych, kowale, ślusarze oraz pracownicy zawodów pokrewnych. Ogółem w r. 2004 w województwie prowadzono dochodzenia

w sprawie 45 wypadków przy pracy. W porównaniu z rokiem 2003 było ich o 52 mniej.

Inspektorzy pracy przeprowadzili w ub. roku na terenie województwa morawsko-śląskiego 2029

Śmiertelne błędy

kontroli (w r. 2003 – 2129). Stwierdzili 9341 uchybień (10 698), w następstwie czego w 136 (148) firmach wstrzymano pracę, 1867 zakładów musiało usunąć wady, a w dwóch (10) przedsiębiorstwach nakazano zmienić technologię pracy.

Stwierdzono również, że pracodawcy notorycznie nie dbają o sprawy socjalne. Robotnicy pracują

»Kolos« także dla Czechów

GDYNIA (mro) – Nagroda „Kolos 2004” (statuetka wzorowana na posągach z Wyspy Wielkanocnej) w kategorii żeglarstwa decyzją kapituły Ogólnopolskiego Spotkania Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów w Gdyni została przyznana Czechom – Jindřichowi Kucejdzie, Michalowi Neswarze oraz Ivanovi Orelowi – za 5-letnią wyprawę na samodzielnie wybudowanym jachcie „Victoria”, zrealizowaną w duchu radości żeglowania trasą wielkiego eksploratora sprzed wieków Ferdynanda Magellana. Wyprawa, podczas której żeglarze zamknęli wokółziemski krąg, dowiodła, że wielkie rejsy oceaniczne mogą także się udzielać także żeglarzy z kraju bez dostępu do morza, dla których portem rozpoczęcia i zakończenia wyprawy był port polski – napisano w oficjalnym dokumencie uzasadniającym werdykt.

Mela – za zdobycie w jednym roku w wielu 15 lat obu biegunów Ziemi. Za pokonanie własnych słabości i sprośnięcie presji psychicznej. „Super Kolosa” dostali polscy podróżnicy Marek Kamiński i Wojciech Moskal, w 10. rocznicę zdobycia (bez wspomagania z zewnątrz) Bieguna Północnego 25 maja 1995 r.

Ciąg dalszy na str. 2

Papież wraca do zdrowia

WATYKAN – Papież powróci ze szpitala do Watykanu tak, by być tam w czasie Wielkiego Tygodnia, który rozpoczyna się 20 marca.

Cały czas poprawia się stan zdrowia papieża Jana Pawła II. Nie ma komplikacji po operacji tracheotomii, lekarze zalecają jednak papieżowi oszczędzanie głosu – powiedział wczoraj przed południem rzecznik Watykanu Joaquín Navarro-Valls, opuszczając rzymską klinikę Gemelli. Watykan zapowiedział, że następny komunikat o stanie zdrowia papieża zostanie opublikowany w najbliższy czwartek o godz. 12.30.

cy bez kasków nie są rzadkością. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest powierzanie robót budowlanych małym firmom, które nie są organizacyjnie i technicznie przygotowane do prowadzenia prac.

Nadal problemem jest przestrzeganie kodeksu pracy na budowach. Praca na czarno, opóźnienia wypłaty wynagrodzeń, nie wypłacanie pensji za pracę w godzinach nadliczbowych i ekwiwalentów za urlopy wypoczynkowe – to najczęstsze uchybienia. Z raportu wynika też, iż spośród wszystkich zbadanych wypadków niemal połowę spowodowało niewłaściwe zachowanie pracownika. Dalsze miejsca na liście najczęstszych przyczyn takich dramatów zajmują: zła organizacja pracy, brak nadzoru lub urządzeń zabezpieczających.

BOGATE PLANY CZESKO-POLSKIEJ IZBY HANDLOWEJ

Wszystkie branże są ważne

OSTRAWA (mro) - Wystawy, misje gospodarcze, uczestnictwo w targach oraz współorganizacja imprez kulturalnych to w skrócie kierunki pracy Czesko-Polskiej Izby Handlowej w 2005 r., które potwierdzi w połowie marca zarząd Izby na swoim posiedzeniu w Trzyńcu, a potem Walne Zgromadzenie Członków Izby.

Plany zapowiadają się bogate. Izba będzie brać udział w wiosennych obradach Stalej Grupy Roboczej ds. Handlu i Przemysłu przy Czesko-Polskiej Komisji ds. Współpracy Transgranicznej, jest jednym z wielu współorganizatorów „Czesko-Polskich Dni w Ostrawie (ale filarem jest „Dni w Ostrawie” oraz „Jarmark Polskiego” na śląskoostrawskim zamku), zaprezentuje się oraz polskie województwa, miasta i gminy przy granicach na wystawie „Region” w Czarnej Łące, będzie organizowała polskie firmy na wystawach „Liliput” oraz „Dom”, uczestniczyć w ostrawskich „Targach Przemysłowych” oraz w Międzynarodowych Targach Poznańskich (gdzie będzie

zabezpieczać misję czeskich przedsiębiorców). Organizować będzie Czeskie Forum Gospodarcze w Opolu, we Wrocławiu, Łodzi i Krośnie.

Uruchomiona w październiku zeszłego roku filia Izby w Tychach otworzy dla zainteresowanych drzwi we wrześniu i październiku. Izba zapewni też udział polskich wystawców na wystawie „Sport Prague”, „For Arch” – ostrawskich Targach Budowlanych

(przy okazji których przewidywana jest misja gospodarcza Polskich Przedsiębiorców Budowlanych). Nie zabraknie CPIH na ostrawskim „Gastrofestiwalu”, gdzie urządzana będzie także konferencja nt. warunków wzajemnych czesko-polskich dostaw w dziedzinie artykułów rolnych i przemysłu spożywczego.

Oprócz tego kontynuowana będzie tradycyjna działalność Izby, jak spotkania przedsiębiorców w Rzece czy Spotkanie Biznesu w ogrodach Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz regularne spotkania przedsiębiorców w centrum Współpracy Transgranicznej w Ostrawie.

Byle przetrwać

W czeskiej telewizji, oprócz noworocznych przemówień prezydenta, nie ma tradycji oficjalnych wystąpień polityków. Pierwszy krok w tym kierunku uczynił w sobotę premier Stanislav Gross. W środku głównego wydania wiadomości redaktor z lekką nutą niepokoju w głosie stwierdził, że premier zażądał czasu antenowego, więc mu odstąpiono kawałek programu i teraz właśnie przemówił do narodu.

„Księżę koronny” ČSSD pojawił się na ekranach na „lekkim luzie” – w rozpiętej marynarce. Widocznie nie ma Špačka, który zwróciłby mu uwagę na wymogi etykiety. Nic to – w czasach, kiedy u przedstawicieli polityki, gospodarki i innych „ludzi mediów” normą stało się trzymanie w trakcie wystąpień publicznych rąk w kieszeniach – nie warto marynarką się przejmować. Warto natomiast zwrócić uwagę na samo przemówienie. Pomiędzy może gramatykę czy składnię i zajmijmy się treścią. Zgodnie z oczekiwaniami głównym przesłaniem wygłoszonego tekstu miały być przeprosiny. Stanislav Gross przeprosił wszystkich współobywateli za to, że przez kilka tygodni fatalnie „płatał się w zeznaniach” na temat sytuacji majątkowej swojej i żony. Widz, który pamięta jeszcze bilboardy z Grosse m informujących nas o swej szczerości, widząc skruszoną minę i słyszac drżący głos premiera, mógł nawet w pierwszej chwili pomyśleć: „dobrze, już w porządku”. Ciąg dalszy przemówienia zadziałał jednak jak zimny prysznic szybko splekując skłonności do pobożności. Premier stanowczo stwierdził, że należy zrobić porządek z nieuczciwymi politykami i on sam właśnie natychmiast się tym zajmie wniosując niezbędne ustawy. Wypróbowany chwyt! Złodziej też przecież najgłośniejszy krzyczy: „Łapcie złodzieja!” Wiadomo, że przeprosiny wymusił na Grosse jego partner koalicyjny KDU-ČSL. Premier bronił się przed tym, ale w końcu uległ. Tak, jak mały Jasju: Ojciec kazał mu przeprosić za to, że nazwał ciotkę głupią. Chłopak usłuchał, podszedł do ciotki i powiedział: „Prze-bobocze, że ście sóm gupio!” Może Jasju dorosnie i z czasem przestanie być po dziecięcemu rozbrajająco szczery... Premier raczej, pomimo młodzieńczego wyglądu, dorósł kilka ładnych lat temu. Jako dorosły powinien więc przyjąć odpowiedzialność za swe czyny i słowa i konsekwencje z tym związane. Na czeskiej scenie politycznej było już ofer bez liku, przypominam sobie jednak tylko jedną, która zakończyła się dobrowolną rezygnacją polityka z wszystkich funkcji państwowych i partyjnych. Chodziło o ówczesnego wicepremiera Jana Kalvéda. Pozwolił on na to, by urzędniczy umieszcili przed jego nazwiskiem tytuł JUDr, którego nie posiadał. Został oskarżony o strojenie się w nieswoje piórka, przeprosił, przyjął konsekwencje i odszedł. A premier Gross? Odejść nie musi, on przecież nie deklarował konsekwencji ani uczciwości, tylko szczerość...

DANUTA BRANNA

Trudne zadanie samorządu

CZ. CIESZYŃ (kor) - Przed dwoma tygodniami burmistrz Henryk Sznapka, przyjąwszy od grupy inicjatywnej podjętą z podpisami pod dwoma pytaniami, zapowiedział, że następne spotkanie samorządu z mieszkańcami miasta, sprzedaży miejskich mieszkań po-
mimo się odbyć 9 marca.

Jednak został przesunięty. Jak informował „Głos Ludu” wiceburmistrz Wit Świątek, samorząd ciągle nie odpowiada na pytania do referendum, które ma być przedmiotem referendum. W tym celu wszystkie wymagane przez prawo warunki - Mieszkańców zaproszono na spotkanie z samorządem w środę 23 marca - zapewnił wiceburmistrz. Pierwszą część posiedzenia, poświęconą bieżącym sprawom miasta, odbędzie się przed południem w ratuszu. W południe przemieścimy się na najprawdopodobniej ponownie na „Szczepanie”, gdzie będzie mowa wyłącznie o referendum w sprawie sprzedaży mieszkań i miejskich kotłowni.

Oldboya

Beskidzkie odegrały i odgrywają w kulturach stykających się tutaj narodów szczególną rolę, a to począwszy od okresu odrodzenia. Szedł przez nasze góry m.in. „Modry Abbé”, Josef Dobrovský, zacny filozof pochwalil wraz z historykiem Františkem Palackim (1798-1876; „Na horu Radhošť”) głośny poeta czesko-słowacki Jan Kollár (1793-1852), autor „Córy Sławy”. Jakiś Polak, zareagował na nich, względnie ich wyprzedził, nasz Ludwik Heimb (+1765?), kiedy pisał swą „Pochwałę Lysej Góry”. Debiutujący w Cieszynie komedjopisarz krakowski, Michał Bałucki (1839-1901) poruszył i nadal porusza Polaków nie tylko swoim „Góralu, czy ci nie...” Wincenty Pol zaś, autor m.in. „Rzutu oka na północne strony Karpat”, być może uczestnik ówczesnych wycieczek na Czeskie Góry (jedną z nich opisał w swym pamiętniku Andrzej Chłap), może tam właśnie zapiewał po raz pierwszy: „Tam, gdzie Ciantoria się wznosi...”

Autentyczne górskie treści szybko wszak owiała romantyczno-sentymentalna nostalgia, stąd pieśń o żalu górala stała się na ogół w okolicach piwnych kiosków, choć nie tylko: słowacki zespół ongi właśnie na jabłonkowskim stadionie też brataliśmy się z Czechami w wojsku czy na weselach – dla jego „bratniej nuty słowiańskiej”. Pojawiają się w tym czasie piosenki burszów niemieckich o „jednej kropelce”, która niezmiennie towarzyszy Góralom w ich fozach padania sobie w ramiona. Górale zatem stały się symbolem „rozstania się dla chleba”, migracji za chlebem.

Tematyka górską w polskiej literaturze cieszyńskiej zjawiają zatem swego prekursora w dawnym pruchneń-

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

skim proboszczu, we wspomnianym na wstępie Ludwiku Heimbie. Pozostawił on 74-wersety poemat o treści świeckiej: „Pochwała Lysej Góry”, sprawiający wrażenie relacji z autentycznej pańskiej wycieczki w frydeckie góry i prezentujący klimat pozbójnickiej epoki, swój „patriotyzm i rozkochanie w swojszczyźnie i swobodzie” (P. Musiol). Uderza tutaj ekonomiczne i etnograficzne zorientowanie u XVIII-wiecznego proboszcza, ślad racjonalnej sielanki (materia społeczna z rodzajem rozrzewnienia na punkcie góralskiej strawy i dumy).

Jan Kubisz (1848-1929), rzeczywisty prekursor polskiego piśmiennictwa w regionie, jest poetą Podbeskidzia, wyrazicielem Ślązaka-rolnika z jego problematyką narodowo-językową, religijną, kulturalną, folklorystyczną, a to na kanwie biblijnej i mickiewiczowskiej. Góry dla niego dudniły w głębokim tle letnimi burzami, zjawiały się z nurtem Olzy pod postacią powodzi, stanowiły też cel wycieczek dla dydaktycznego spojżenia w doliny.

Paweł Kubisz (1907-1968) w swej wizji regionu nie wydziela specyfiki gór ani beskidzkiej góralczyzny, widzi Śląsk Cieszyński w jego jednolitym kształcie i charakterze społecznym, historycznym i kulturowym. To bodajże „dolanie”, wybierając się w góry dla ich naturalnych walorów i nieskazitelnej materii etnograficznej, podnieśli ich egzotykę. Wspomnijmy tutaj Adolfa Fierlę (1908-1967), na swój sposób także prozaika Gustawa Morcinka (1891-1963), autora sztuk teatralnych Karola Bergera (1894-1953), wszechstronnego Karola Piegzę (1899-1988), Gustawa Przeczka (1913-1974), Józefa Ondrusza (1918-1996), nawet Gabriela Palowskiego (1921-1999)... Wszyscy oni, karwiniacy czy orłowanie, dożgonie zakochali się w Beskidach i zostali razem z góralami wpisani w Beskid (jeden z tytułów W. Przeczka). Przeważnie też zamieszkał na Podbeskidziu.

Góry i pagórki poetyckie

ZAOLZIE W OPINIACH KONSULÓW PRL - 1948-1960

Nieznane, tajne, ciekawe

Raporty Konsularne III

Trzecim z kolei Konsulem w Ostrawie był Jerzy Fidler (1953-1957). W swoich raportach szeroko opisuje przełomowy moment PZKO – po III Zjeździe PZKO, który odbył się 3. 5. 1953. Na Zjeździe potępiono tendencje grupy działaczy dążących do oderwania PZKO od zagadnień gospodarczych i politycznych i od czynnego udziału PZKO w budowaniu socjalizmu. Działacze dążyli do wyłącznego działania kulturalnego, to uważano za zżewienie działalności PZKO. Pan Konsul Fidler pisze w raporcie, że Zjazd sprzecywał swoje stanowisko do młodzieży, tej zjednoczonej – chodzi o połączenie SMP z CzSM. Według partii, głównym zadaniem młodzieży to praca we wspólnej organizacji.

Pisze, że z 30-osobowego ZG PZKO 18 osób to robotnicy a 12 przedstawiciele inteligencji pracującej. W KPCz było z tej liczby 20 członków, 10 z bezpartyjni. Przewodniczącym zostaje wybrany Józef Mrózek, inspektor szkolny, były górnik, a sekretarzem politycznym wybrano Bogumiła Goja, byłego robotnika mieszkającego w Skrzeczoni. III Zjazd PZKO zaakceptował na długo wcześniej zatwierdzony przez KPCz nowy statut. Mowa też o polskich majątkach. Ten problem nie został do tej pory rozstrzygnięty. W dyskusji na Zjeździe tylko 2 delegatów zwraca uwagę, że na terenie powiatu karwińskiego nie dotrzymuje się dwujęzyczności, a władze powiatu niedostatecznie troszczą się o życie kulturalne Polaków. Konsul Fidler stwierdza, że sytuacja na odcinku narodowościowym jest znacznie lepsza, pomimo sporadycznych wyrytków szowinistycznych na czeskiej i polskiej stronie. Dosłowny cytat z raportu: *Elementy reakcyjne starają się nasświetlać ostatnie pociągnięcia partii, które są wyrazem coraz konsekwentniejszego realizowania zasad Stalinińskiej polityki narodowościowej, jako „ustępstwa wobec nacisku i żądań ludności polskiej”.*

Wroga propagandą głosi również, że partia pójdzie jeszcze na ustępstwa, jeżeli ludność polska będzie wysuwała nowe dezyderaty i nie będzie przebierała w środkach i formach nacisku na partię.

Raport donosi, że w tymże roku mają wyjść dwa zbiory wierszy, dalsze szkolne podręczniki a inspektorem powiatowym dla polskich szkół został Adolf Kubeczka. Donosi również w raporcie z 1955, że wypadki dyskryminacyjne są rzadkością i że odnotowuje się lekki wzrost zapisów do szkół polskich i poczytności „Głosu Ludu” i że wielu przodowników pracy w zagłębiu to Polacy. W tym czasie ułatwiono wydawanie wiz do Polski i wprowadzono 2-3-dniowe przepustki graniczne. Zaczyna się również współpraca Sceny Polskiej z Teatrem Bielskim, przysłano nawet reżysera z Warszawy a „Trybuna Robotnicza” pisze o sprawach Zaolzia. Wzrosło też zaufanie Polaków do Konsulatu. Teren uspokoił się po powstrzymaniu się od wykonania kilkunrotnie powziętej uchwały wojewódzkich władz partyjnych i państwowych w Ostrawie o upaństwowieniu byłych majątków polskich. Konsul wyraża swoją opinię, że KPCz powinna w tej kwestii zająć jasne stanowisko, ponieważ na IV Zjeździe PZKO wystąpienia gości z KW KPCz omijają ten temat, a nawet są pokrętne. Komentując te sprawy nie unika takich określeń, jak pozostałości separatystyczne, ślązakowszczyzna, elementy kułackie itd. Stwierdza również, że stosunek władz PRL do Zaolzia budzi rozgoryczenie ludności i z tego powodu ułatwia wroga propagandę, o czym napisał w artykule sekretarz PZKO Bogumił Goj w kwietniowym przedjazdowym numerze „Zwrotu”. Pod naciskiem Konsulatu powyższe tematy zostały do sprawozdania ZG PZKO skrócone.

Na Zjeździe tym już jasno wytyczono drogę PZKO: jako obywatele Republiki Czechosłowackiej jesteśmy współbudowniczymi, współgospodarzami i Republika Czechosłowacka jest naszą ojczyzną. Mniej więcej w ten sposób problem ten pod wpływem Konsulatu został przedstawiony. Warto jeszcze odnotować, że dzięki byłym więźniom obozów koncentracyjnych i ich naciskom po raz pierwszy po wojnie zezwoliła Ostrawa na wycieczki na teren byłego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

W dalszym raporcie z 1956 mowa o Świącie Gorolskim, który ze względu na niezadolenie lokalnych władz, przemianowano na Dożynki Powiatowe. Jednak po pewnym czasie oporu powiatowe władze w Cz. Cieszynie były zmuszone zezwolić na pierwotny charakter uroczystości – na Święto Górali czy Święto Góralskie istniejące już od 1948.

Jedynę moją osobistą doświadczenie z panem konsulem Fidlerem pozwoliło mi wyrobić zdanie o „wiedzy” przedstawicieli PRL na placówce w Ostrawie. Przysłałem z propozycją, by Konsulat zakupił dla którejś z galerii sztuki w Polsce obraz znanego i cenionego malarza Młodej Polski Jacka Malczewskiego. Chciał go sprzedać mieszkaniec Ostrawy Poruby. Jego dziadek obraz ten przywoził po I wojnie światowej z Galicji. Zażądał za obraz 2500 Kcs. Ja, ani nikt w redakcji „Głosu Ludu” nie miał pieniędzy, ponieważ suma ta przedstawiała praktycznie naszą dwumiesięczną gażę. Konsul odparł krótko: *Niepotrzebny wydatek dla Polski, nie ma interesu.*

Nie wiem, co stało się z tym obrazem. Ogromna szkoda dla kultury Polskiej. Później, kiedy opowiadałam o tym wydarzeniu Henrykowi Jasiczkowski, tak skwitował ten fakt: *Czegóż można się spodziewać po byłym tramwajarzu?*

LADA KRUMNIKŁ

O czym myślą, co ich gnębi

REGION (man) - Wyniki badań opinii publicznej seniorów dotyczących życia w starości na terenie województwa morawsko-śląskiego przedstawiła w minionym tygodniu Diakonia Śląska.

Przebiegający pod koniec 2004 roku w ramach projektu „Oferta usług terenowych dla seniorów i osób niepełnosprawnych” sondaż skierowany został do 600 osób powyżej 60. roku życia. Przedmiotem badania byli seniorzy oraz ich sposób postrzegania starości, ocena stopy życiowej, opieki medycznej i oferty usług w dziedzinie socjalnej. Podczas gdy obecnie za osoby w podeszłym wieku seniorzy uważają ludzi powyżej 70. roku życia, dziesięć lat temu do tej kategorii włączali już 60-latków. W dziedzinie zaspokajania podstawowych potrzeb 94 proc. ankietowanych może sobie pozwolić tylko na zakup artykułów żywnościowych oraz podstawowych przedmiotów codziennego użytku, na większe zakupy stać tylko jedną trzecią badanych. Prawie 45 procentem ankietowanych starca pieniędzy na wydatki związane z ich zainteresowaniami, niespełna 33 proc. może pozwolić sobie wspierać finansowo dzieci i wnuki. Wymagający opieki medycznej seniorzy zazwyczaj martwią się o swoich najbliższych, najbardziej natomiast obawiają się podwyżek cen, wojny i ataków terrorystycznych oraz lekceważącego stosunku ze strony otoczenia.

ZAMEK PIASTOWSKI ZMIENIA SWE OBLICZE

Na ratunek ginącym zawodom

Stojący na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie Zamek Piastowski w ostatnich latach zmienił nieco swoje oblicze. Odtąd nie będzie już tylko zabytkiem przyciągającym turystów, ale jednocześnie instytucją wspierającą procesy powstawania nowych miejsc pracy. 28 października 2004 r. Rada Miejska w Cieszynie podjęła uchwałę w sprawie utworzenia z dniem 1 stycznia 2005 r. Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości. Głównym pomysłodawcą i inicjatorem tego przedsięwzięcia została Ewa Gołębiowska, która również stanęła na czele tej instytucji.

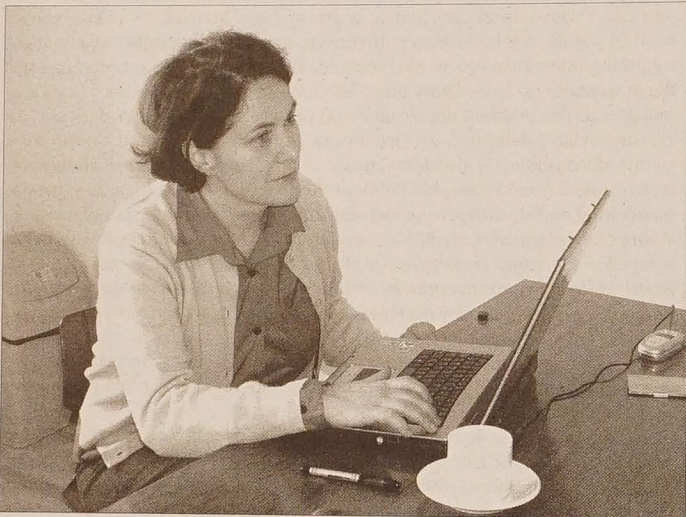
Od kilku lat (co najmniej od 2000 roku) władze miasta nosiły się z zamiarem wyremontowania i zaadap-

mek jest podzielony pomiędzy dwóch gospodarzy. Część należy do szkoły muzycznej, czyli jest w gestii ministerstwa kultury, druga natomiast do

gatego i szczerzego mecenasa, który pod dyktando konserwatorów zabytków zgodziłby się na przeprowadzenie tak dużej inwestycji. Inicjatorzy tego przedsięwzięcia wystąpili więc o dotację z funduszu PHARE ESC 2001, który był przeznaczony głównie na cele związane z infrastrukturą (na budowę dróg, mostów, kanalizacji), a także na rekonstrukcję zabytkowych śródmieść, budowę skansenów itd.

Po wielu miesiącach pracy cieszynski projekt został przyjęty do realizacji. Udało się go przeformować tylko dlatego, bo akcentował przedsiębiorczość. W ten sposób powstała instytucja komunalna, która powinna stworzyć nowe miejsca pracy i wspierać rozwój gospodarczy. Jej priorytetowym zadaniem jest jednak wzmocnienie konkurencyjności firm poprzez wzornictwo przemysłowe. Cztery lata temu mało kto wierzył, że takie działania mogą osiągnąć sukces. – W ciągu tych kilku lat wiele się jednak zmieniło na korzyść tej dziedziny. Producenci mają teraz świadomość, że muszą stawić czoło wymogom rynku, że bez dobrego wzoru nie mają szans, by sprzedać swe produkty. Nie mniej ważnym jest stwierdzenie, iż również politycy dochodzą do przekonania, że polska sztuka współczesna – w tym także wzornictwo przemysłowe – jest popularnym produktem eksportowym poszukiwanym przez przedsiębiorstwa zachodnioeuropejskie – stwierdziła E. Gołębiowska.

Ważnym zadaniem Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości jest ocalenie od zaniku ginących zawodów. Śląsk Cieszyński posiada z jednej strony tradycyjne zawody oraz

Dyrektor Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości Ewa Gołębiowska.

owania Zamku Piastowskiego oraz wolno stojącego obok niego budynku mieszkalnego do nowych celów. Chodziło o część obiektu będącą własnością miasta, ponieważ obecnie za-

miasta. Ta ostatnia od kilkunastu lat świeciła pustkami i niszczała, dlatego gospodarze Cieszyna zaczęli poszukiwać inwestora. Ponieważ chodziło o zabytek, nie łatwo było znaleźć bo-

Pod koniec ubiegłego tygodnia w zamku odbyły się warsztaty tkackie.

Zdjęcia: ROMAN

zręcznych twórców ludowych, którzy często nie mają komu przekazać swojej wiedzy i umiejętności, a z drugiej producentów, którym kierownictwo tej placówki zamierza przybliżyć umiejętności projektantów oraz nowoczesne technologie.

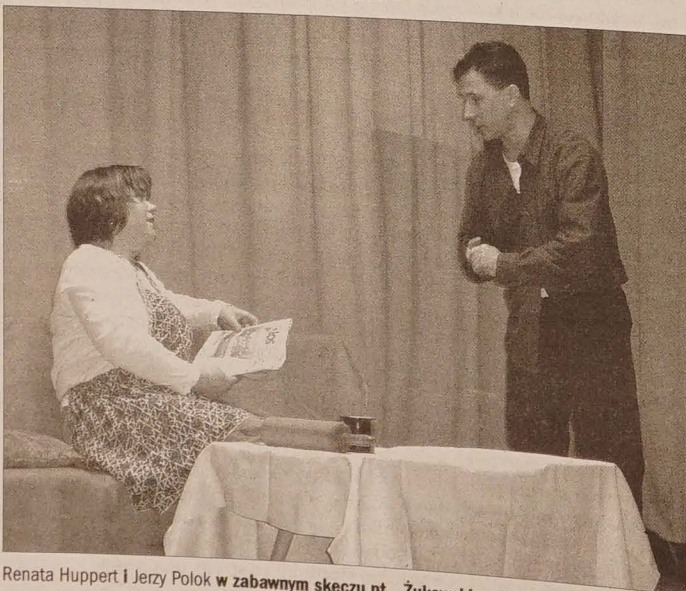
W ciągu pięciu lat od rozpoczęcia działalności nowa instytucja na Wzgórzu Zamkowym zamierza pomóc w utworzeniu 120 miejsc pracy, około 15 nowych firm, w tym 5 działających w dziedzinie turystyki. W osiągnięciu tego celu pomogą jej fundusze strukturalne. Niebawem ruszy projekt „Śląska sieć na rzecz wzornictwa” dla producentów na całym Śląsku, który będzie realizowany przez ponad dwa lata przez grupę znakomitych projektantów. Kolejnym projektem to tworzenie regionalnych ośrodków promocji i transferu technologii. – Producentom jest to bardzo potrzebne, ponieważ często nie mają świadomości, jak szybko zmieniają się

materiały i technologie. Nie bez znaczenia jest też niczne położenie tej instytucji, my bowiem przyciągniemy do siebie kontakty gospodarcze między firmami, przepływające oraz wchodzenia przedsiębiorstw na rynek czeski i słowacki odwrotnie. Wspierając nas będą zajmująca się takimi wyzwaniami – dodaje pani dyrektor.

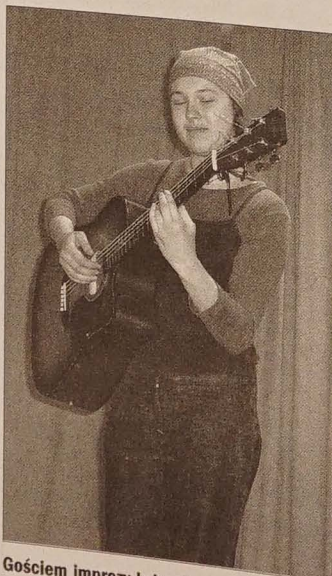
Na pierwszym piętrze zamku jest sędziwość dyspozycji pomieszczeń o powierzchni łącznej ponad 1000 m² kwadratowych. Tu mieszczą się siedziby firmy wspierającej przedsiębiorczość, turystykę, nową gospodarkę, a także przygraniczne gospodarce. Niebawem ruszą działania. ROMAN

Wiosna na Zaolziu zawsze kojarzy się z „Goiczkiem”.

Renata Huppert i Jerzy Polok w zabawnym skeczie pt. „Zukowski szuter”.

Gościem imprezy była pieśniarka Beata Bock.

Zimowe witanie wiosny

Dokończenie ze str. 1

Prezes Koła, Helena Gaura, przygotowała tym razem z dziećmi aż trzy widowiska autorstwa Anny Wacławik. W dwóch pierwszych mali zukowianie przedstawili typowe wiosenne ludowe obrzędy – topienie Marzanny oraz obchodzenie wsi z goiczkiem. W trzecim natomiast pokazano typowe dziecięce tańce i zabawy na wiosennej łące. Przez cały czas wspomagał dzieciarnię śpiewem tercet „Zukowianki” z akompaniamentem Urszuli Gaury (flet) i Marty Kukucz (skrzypce).

W części teatralnej przedstawiła się w tym roku tylko dwójka aktorów – Renata Huppert i Jerzy Polok. Za to w aż dwóch jednoaktówkach, wyreżyserowanych przez Halinę Wojnar.

Pierwsza – „Na urzędzie” – skecz o trudnej rozmowie z urzędnikiem z gminnego urzędu wiatym petentem. Drugi – „Szuter”, którego autor zainspirował się cyklem obrazów medii pn. „Kameňák” – był o wiazankę dowcipów, które były w dialogu między żoną i mężem.

Przerwy między przedstawieniami wypełniła śpiewem koleżanki, pieśniarka Beata Bock swoimi czeskimi i polskimi. Ona odnosi sukcesy w klubach i na festiwalach w całym regionie. W wykonaniu zabrzmiały między innymi „Słodka”, „Śniac żyto” czy „Tęgo miała...”.

Z widowiska „Goiczek”.

Zdjęcia: ROMAN

Telewizja

WTOREK 8 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) **8.00** Wiadomości **8.15** Cafe serio (pr. public.) **8.25** Kawa czy herbata? (mag.) **9.05** Czerwony felxtra (s. anim.) **9.30** Jedyneczka (dla dzieci) **9.55** Piątko detektywów (s.) **10.30** Moda na sukces (s.) **10.55** Bez pardonu (s.) **11.55** Książki na zimę (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Eko-Europa (pr. eduk.) **12.45** Plebani (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Książki na zimę (mag.) **13.40** Mieszkańca z wyobraźnią (mag.) **14.00** Zwierzowiec (mag.) **14.15** Nowa matura (s.) **14.30** Odkrywczy, cuda i medycyna (s. dok.) **14.55** Książki na zimę (mag.) **15.00** Wiadomości **15.10** Biathlon - Mistrzostwa Świata w Hochfilzen (Austria) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Sąsiedzi (s.) **17.50** Jak to melodia? (teleturniej) **18.25** Klan (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Prosto w oczy (pr. public.) **20.30** Piłka nożna - Liga Mistrzów **22.50** Wiadomości **23.00** Plus minus (pr. public.) **23.30** Na pierwszy rzut oka (film USA) **1.15** Dziecko mroku (film USA)

TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) **7.10** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.20** Sześć milionów sekund (s.) **7.50** Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) **8.00** Kasztaniaki (s. anim.) **8.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **9.50** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie (mag.) **11.15** Panorama **11.20** Pytanie na śniadanie (mag.) **11.50** Święta wojna (s.) **12.20** Tegie kłopoty - życie na wadze (s. dok.) **12.45** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **13.00** Panorama **13.25** Gorący temat (s.) **13.50** Życie do poprawki (s.) **14.35** Niegrzeczne dziewczynki (film dok.) **15.30** Święta wojna (s.) **16.00** Panorama **16.10** M jak miłość (s.) **17.00** Kulisy serialu 'M jak miłość' **17.05** 7. Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej - Interpretacje **17.30** Kobieta Roku 'Twojego Stylu' 2004 **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Anna Dymna - spotkajmy się (pr. rozryw.) **20.00** Panorama flesz **20.05** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu 'M jak miłość' **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów (mag.) **22.00** Panorama **22.20** Biznes (pr. public.) **22.25** Sport telegram **22.40** Dekalog 10 (film) **23.45** Piłka nożna - Liga Mistrzów **0.50** 7. Ogólnopolski Festiwal Sztuki Reżyserskiej - Interpretacje.

TV KATOWICE

6.30 Gramy dla was **7.00** Echa dnia

DEKALOG, DZIESIĘĆ

Film obyczaj., 58 min. Polska 1989
TVP 2, wtorek 8. 3., godz. 22.40
Reżyseria: Krzysztof Kiesłowski
Występują: Jerzy Stuhr, Zbigniew Zamachowski, Henryk Bista, Olaf Lubaszenko, Maciej Stuhr i inni.

Dwaj bracia otrzymują w spadku po zmarłym ojcu klasę ze znaczkami pocztowymi. Poszczególnie są zbyt zainteresowani kolekcją - żaden nie podzielał pasji ojca. Kiedy dowiadują się, że zbiór ma ogromną wartość, zaczynają się interesować filatelistyką. Stopniowo zainteresowanie to urasta do chorobliwych wręcz rozmiarów. Starszy z braci poświęca nawet swoją nerwę, by zdobyć brakującą w serii znaczek. Gdy jeden z nich znajduje się na stole operacyjnym, a drugi czeka na wynik zabiegu, cała kolekcja pada łupem złodziei.

(pr. public.) **7.45** Aktualności **7.50** Trafiony zatrudniony (pr. public.) **8.45** Gość dnia (pr. public.) **9.00** Zagadki natury (s. dok.) **9.45** Sprawa na dziś (s.) **10.45** Telekurier (mag.) **11.15** Gość dnia (pr. public.) **11.45** Wierzę, wątpię, szukam (mag. religijny) **12.10** Panorama morza **12.35** Na wolności (s. dok.) **13.48** Agrobiznes (mag.) **14.00** Bądź zdrow! (pr. med.) **14.45** Dobry wieczór (pr. dok.) **14.55** Jankas (s.) **15.45** O tym, jak Gary odkrywa Polskę (mag.) **16.10** Rozmowa dnia (pr. public.) **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza (film dok.) **16.50** Magazyn medyczny **17.05** Bliżej Europy (mag.) **17.50** Relacje (pr. public.) **18.00** Aktualności **18.25** Magazyn sportowy **18.35** Raport z akcji (mag.) **19.00** Klan (s.) **19.25** Tenis stołowy - Indywidualne Mistrzostwa Polski **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia (pr. public.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.55** Nasz reportaż (pr. dok.) **22.15** To jest temat (mag.) **23.10** Federico Fellini - Jestem wielkim kłamcą (film dok.) **0.05** Sukces (s.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Zbuntowany anioł (s.) **8.25** Interwencja (mag.) **8.45** Strażnik Teksasu (s.) **9.45** Idol 4 (pr. rozryw.) **10.45** Czułość i kłamstwa (s.) **11.15** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **12.45** TV Market (mag.) **13.00** Twój chcieć (pr. med.) **13.20** Wystawcie chcieć (pr. med.) **13.30** Exclusive - najciekawsze historie świata **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia 16.05 Interwencja **16.20** 13 posterunek (s.) **16.55** Stan wyjątkowy (s.) **17.55** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Daleko od noszy (s.) **20.45** Z czego pragną kobiety (film USA) **23.30** Boston Public (s.) **0.25** Biznes Wydarzenia (pr. public.) **0.55** Nasze dzieci (pr. public.) **1.50** Morze miłości (film USA) **3.40** Aquaz musie zione (mag.).

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **9.00** Telernek (dla dzieci) **9.05** Śpiwanki **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) **10.00** Wiadomości **10.05** Strażnik dusz (s.) **11.00** Życie na zamku (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniery (mag.) **14.05** Los pewnego Tchórze (dok.) **15.00** Oczarowanie IV **16.00** Wydarzenia **16.05** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **16.35** Simpsonowie XIV (s.) **17.00** Przyjaciele VI (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Czarna owca (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.50** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Saga rodu Forsytów (s.) **21.20** Wspomnienia przeszłości: Wędrowni wspinacze (s. dok.) **21.55** Na tropie **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Pomarańcza (mag.) **0.20** Przyjaciele VI (s.) **0.40** W wywiadzie II (s.) **1.00** Allo! Allo! (s.) **1.30** Nieznany nr 44 (dok.) **2.30** Wydarzenia, komentarze **3.05** Świat sztuki **3.55** Kalendarium **4.25** Koncert J. Korna.

TVC 2

5.00 Europa dziś (mag.) **5.30** Reportery TVC **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnosta (mag.) **9.00** Dobre rano z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Kultura (dla dzieci) **14.25** Film o filmie: Krew zaginionego (dok.) **14.40** Blok publicystyki ekologicznej (s.) **15.40** Telewizyjny uniwersytet (pr. ed.) **15.55** Rodzina a szkoła (mag.) **16.10** Popularis (mag.)

16.45 Buly, hokej na lodzie **19.35** Wiadomości w języku migowym **19.40** GEN (s. dok.) **20.00** Na pływalni z Teresą Maxową (talk show) **20.25** Liga mistrzów, piłka nożna **23.40** W biegu. Michał Némec (dok.) **0.15** Problemy rodzinne (mag.) **0.45** Oświećmy: naziści i ostateczne rozwiązanie (s. dok.) **1.30** Za ścianą (mag.) **2.00** Jazz klub **3.00** Newshour with Jim Lehrer **4.00** Euronews.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Gołębie a ludzie (dok.) **9.25** Podwójne śledztwo (film USA) **10.20** Stary II (s.) **12.25** Marianna, królowa nocy (s.) **13.15** Darowane serce (s.) **14.00** Moja puszysta Walentyna (s.) **14.55** Obronca (s.) **15.45** Chicago Hope III (s.) **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Światnie teraz **17.20** Medicopter 117 (s.) **18.10** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** 100 przedziwności (teleturniej) **21.10** Nowa Podrózomania (mag. podr.) **21.50** Na własne oczy (pr. publ.) **22.50** Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) **23.45** Simon wraca do akcji (film koprod.) **1.15** Łowcy koszar II (s.) **1.55** Najlepszy seks **2.25** Tele tele (pr. sat.) **2.50** Program rozrywkowy **4.15** Dwaj z Queens (s.) **4.35** Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Lpogo (s.) **8.55** Wbrec losowi (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.20** Prima jazda (mag.) **11.15** Hotel Orth VI (s.) **12.10** Leśniczówka Falkenau (s.) **13.05** Świat Dawsona II (s.) **13.55** Pan Złota Rączka IV (s.) **14.25** Pomyślna mowa I (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 I (s.) **15.50** Morderstwa w Kitzbühel (s.) **16.45** Jej mordercy (s.) **17.50** Obwód Wolfa V (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Dzień Woody (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.00** Nikt nie jest doskonały (pr. film.) **22.05** Śmiertelna deska mody (film koprod.) **23.50** Do rzeczy! **0.00** t-music **0.55** Szybka wygrana **2.20** Salon samochodowy **2.50** Zaproszenie do morderstwa (film niem.) **4.25** Sauna (talk show) **5.10** Prima archiwum.

ŚRODA 9 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) **8.00** Wiadomości **8.15** Cafe serio (pr. public.) **8.25** Kawa czy herbata? (mag.) **9.05** Uroiec zakątek (s. anim.) **9.30** Domisie (dla dzieci) **10.00** Rupert (s. anim.) **10.30** Piramidy żywieniowe (film dok.) **10.45** Co kryją w sobie opakowania? (film dok.) **10.55** Bez pardonu (s.) **11.55** Książki na zimę (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** To trzeba wiedzieć (mag.) **12.25** Wójt roku 2004 **12.45** Plebania

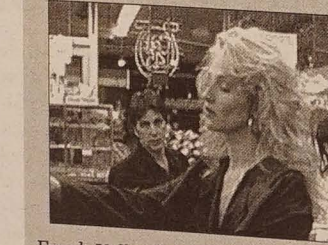
MORZE MIŁOŚCI

Kryminał prod. USA, 1989

Polsat, środa, 9. 3., godz. 21.15

Reżyseria: Harold Becker

Występują: Al Pacino, Ellen Barkin, Samuel L. Jackson, John Goodman, Lorraine Bracco i inni.

Frank Keller (Al Pacino), detektyw z wydziału zabójstw, prowadzi śledztwo w sprawie seryjnego mordercy. Podobną sprawą zajmuje się jego przyjaciel, Sherman (John Goodman). Okazuje się, że między dwoma przypadkami zabójstw jest więcej zbieżności, niż początkowo sądzili. Wiedzą już, że mordercą jest kobieta, która swoje ofiary pozabija za pośrednictwem ogłoszeń towarzyskich. Keller i Sherman zamieszczają anons, aby spotkać się z paniami, które na nie odpowiadają. Spodziewają się, że wśród nich znajdzie się również morderczyni.

(s.) **13.10** Klan (s.) **13.39** Książki na zimę (mag.) **13.40** Wielki świat małych odkrywców (mag.) **14.00** Kuchnia z Okrasą (mag.) **14.25** W poszukiwaniu Szekspira (s.) **14.55** Książki **15.10** Biathlon - Mistrzostwa Świata w Hochfilzen (Austria) **16.20** Klan (s.) **16.50** Teleexpress **17.10** Skoki narciarskie - Zawody Pucharu Świata w Kuopio (Finlandia) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Prosto w oczy (pr. public.) **20.25** Daj mi szansę (pr. public.) **20.55** Okruchy życia - Gorzka lekcja (film USA) **22.25** Wiadomości **22.40** Gadające głowy (film dok.) **23.05** Piłka nożna - Liga Mistrzów **0.10** Polskie miłości - Jowita (film pol.) **1.40** Polowanie na czarownicę (film USA).

TVP 2

6.45 Złotopolscy (s.) **7.10** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.20** Sześć milionów sekund (s.) **7.50** Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) **7.55** Kasztaniaki (s. anim.) **8.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **9.50** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie (mag.) **11.15** Panorama **11.20** Pytanie na śniadanie (mag.) **11.50** Święta wojna (s.) **12.20** Ślub, wesela i wideo (s. dok.) **12.45** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **13.00** Panorama **13.30** Gorący temat (s.) **13.55** Życie do poprawki (s.) **14.40** Proboszcz 2005 **15.05** Jubileuszowe marzenia Marcina Dańca - dwudziestka na bis (pr. rozryw.) **16.00** Panorama **16.10** Miłość jak miłość **17.05** Życie ssa-ków (s. dok.) **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) **20.00** Panorama **20.05** Jaś Fasola (pr. rozryw.) **20.35** Piłka nożna - Liga Mistrzów **21.35** Panorama **23.15** Biznes (pr. public.) **23.20** Sport telegram **23.40** W blasku chwali (film USA) **1.05** Spotkałem Osamę bin Ladena (film dok.).

TV KATOWICE

6.30 Gramy dla was **7.00** Echa dnia (pr. public.) **7.45** Aktualności **8.00** Magazyn medyczny **8.05** Bliżej Europy (mag.) **8.45** Gość dnia (pr. public.) **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP **16.10** Rozmowa dnia (pr. public.) **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza (film dok.) **16.50** Zrobuję to sam (mag.) **17.05** Trójka tam była... (pr. dok.) **17.50** Kronika miejska Katowice **18.00** Aktualności **18.25** Wydarzenia sportowe **18.35** Jest taka sprawa... (mag.) **19.00** Klan (s.) **19.25** Teleplotki (mag.) **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier (mag.) **21.00** Echa dnia (pr. public.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.50** Wiadomości sportowe **21.55** Cały świat w twoim mieście (pr. eduk.) **22.15** To jest temat (mag.) **22.55** Kurier sportowy **23.10** Matki (film włoski).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) **6.45** TV Market (mag.) **7.00** Pokemon (s. anim.) **7.30** Zbuntowany anioł (s.) **8.25** Interwencja (mag.) **8.45** Stan wyjątkowy (s.) **9.40** Maraton kabaretowy (pr. rozryw.) **10.25** Benny Hill (pr. rozryw.) **10.40** Czułość i kłamstwa (s.) **11.10** Samo życie (s.) **11.55** Zbuntowany anioł (s.) **12.45** TV Market (mag.) **13.00** Rocket Power (s. anim.) **13.30** Domowa kawiarenka (mag.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Interwencja (mag.) **16.20** Świat według Kiepskich (s.) **16.55** Ochrona absolutna (s.) **17.55** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Idol 4 (pr. rozryw.) **21.15** Morze miłości (film USA) **0.00** Biznes Wydarzenia (pr. public.) **0.30** Pierwsza fala (s.) **1.25** Kuba Wojewódzki (pr. rozryw.) **2.25** Magazyn sportowy.

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) **9.00** Simpsonowie XIV (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Zła krew (s.) **10.15** Gdzie pieniądze pomagają (mag.) **11.25** Film o

filmie: Krew zaginionego (dok.)
Nasze zamki (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.)
Mieszkanie sztuką jest (mag.)
Sposzkanie z zagranicy **14.00** Wiadomości **14.05** Świat książek **14.35** Wędrująca kamera (s.)
15.05 4 na ekranie (teleturniej)
przedszkole (dla dzieci) **16.35** Film za (pr. muz.) **17.00** Przyjaciele **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Report (aktualności reg.) **18.30** Pod pokrywką **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.35** Wydarzenia klubowe **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Światnie teraz (talk show) **20.30** Banietnie dasz! (mag.) **20.50** W wywiadzie **21.40** Talk show M. Domitila **22.00** Wydarzenia, komentarze **23.00** Prognoza pogody **23.05** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie i Szansy **23.20** Oczarowanie **23.05** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Przyjaciele **0.25** Talk show J. Krausa **1.20** Pod ką **2.30** Wydarzenia, komentarze **Reportery TVC** **4.40** GEN.

TVC 2

5.00 Telewizyjny uniwersytet (pr. eduk.) **5.15** Rodzina a szkoła (mag.) **6.00** Popularis (mag.) **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na pływalni z Teresą Maxową **8.45** Dzień dobry z Moraw i Śląska **9.00** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Echa dnia **12.25** Na tropie **12.55** Dzień dobry z Moraw i Śląska **13.10** Przyjaciele **13.25** Mądronos (dla dzieci) **13.45** Pomagajmy sobie **14.00** me Page (mag.) **14.30** Poprask (mag. muz.) **15.00** Sposzkanie z zagranicy **15.05** Film o filmie: Kochanie zabójcy (dok.) **15.25** Cudowne Oazy w oceanach (s. dok.) **15.50** Gwiezdnych wojen do gwiazd **16.45** Buly, hokej na lodzie (transmisja na żywo) **19.30** Wiadomości w języku migowym **19.40** Lapidarium **20.00** Diagnosta **20.20** Liga mistrzów, piłka nożna (transmisja na żywo) **23.35** Rudolf Pellarovi (dok.) **0.25** Echa dnia - historia (s. dok.) **1.20** Skartki **1.35** Mieszkanie sztuką jest **1.45** Na tropie **2.25** Pepa Streichl (dok.) **2.30** Newshour with Jim Lehrer **4.00** renews.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Gołębie a ludzie (dok.) **9.25** Podwójne śledztwo (film USA) **11.15** Stary II (s.) **12.25** Marianna, królowa nocy (s.) **14.00** Darowane serce (s.) **14.50** Chicago Hope III (s.) **15.45** Chicago Hope III (s.) **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Światnie teraz **17.20** Medicopter 117 (s.) **18.10** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. rozryw.) **20.40** Siostra (film USA) **23.10** Zbuntowany anioł (s.) **0.55** Trzeci Dwaj z Queens **4.40** Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Lpogo (s.) **8.55** Wbrec losowi (s.) **9.50** Wspaniali i bogaci (s.) **10.20** Prima jazda (mag.) **11.10** Hotel Orth VI (s.) **12.05** Leśniczówka Falkenau (s.) **12.10** Świat Dawsona II (s.) **13.05** Pan Złota Rączka IV (s.) **14.25** Pomyślna mowa I (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 I (s.) **15.45** Morderstwa w Kitzbühel (s.) **16.40** Jej mordercy (s.) **17.50** Obwód Wolfa V (s.) **18.40** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (s. anim.) **19.45** Dzień Woody (s. anim.) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.00** Nikt nie jest doskonały (pr. film.) **22.05** Śmiertelna deska mody (film koprod.) **23.50** Do rzeczy! **0.00** t-music **0.55** Szybka wygrana **2.20** Salon samochodowy **2.50** Zaproszenie do morderstwa (film niem.) **4.25** Sauna (talk show) **5.10** Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmiany

Kronika Rodzinna

Jutro, 9. 3. 2005 minie rok od chwili, kiedy odeszła od nas na zawsze nasza Najukochańsza Matka

śp. WALERIA KOWALSKA

z Olbrachcic. Wszystkich Tych, którzy ją znali i szanowali o chwilę cichych wspomnień proszą synowie Stanisław i Tadeusz z rodziną. GL-111

Dowcipne popołudnie

CIERLICKO (bag) – Bąlik dziecięcy PSP i przedszkola stanowi co roku duże wydarzenie artystyczne, nie więc dziwnego, że sala cierlickiego Domu Młodzieży pękała w szwach nawet w tak śnieżną, jak ta z 5 marca, sobota. Wesołe scenariusze, pisane przez **Czesława Curzydę**, które są najczęściej parodią prawdziwych programów i konkursów telewizyjnych, rozśmieszają do łez. Tym razem efekt humorystyczny był podwójny, bowiem tańce oraz piosenki

przeplatano seriami dowcipów. Największe wzięcie miały oczywiście te o blondynkach i policjantach. Po popisach najmłodszych odbył się korowód masek, po czym parkiet trzykrotnie opanował zespół „Błędowianie”, w skład którego wchodzi m.in. absolwenci cierlickiej małoklasówki. Wolna zabawa zdominowana została przez harcerzy, którzy przebrawszy się w strój Pipi, przygotowali młodszemu kolegom wesołą niespodziankę.

Harcerze pokazali, jak wspaniale bawić się można...

Fot. BARBARA GLAC

Film bez obrazu

KARWINA (mro) – Nieprawdopodobne stało się rzeczywistością. Seanse filmowe dla niewidomych zainicjowała w lutym Biblioteka Regionalna w Karwinie. – *Chodzi o takie opracowanie taśmy filmowej, które umożliwi osobom niewidomym zorientowanie się w przebiegu akcji* – powiedziała „Głosiowi Ludu” **Halina Molin**, dyrektor biblioteki. – *Filmowa ścieżka obrazowa jest zastąpiona komentarzem, który uzupełnia oryginalną ścieżkę dźwiękową* – dodała dyrektorka. Biblioteka podjęła się przygotowania seansu przy współpracy karwińskiej filii Zjednoczonej Organizacji Niewidomych i Słabo Widzących oraz Obywatelskiego Stowarzyszenia APOGEUM z Brna – producenta bezobrazowych wersji filmowych. „Widzów” zapraszał wydział spraw socjalnych magistratu karwińskiego.

Jak zapewnia dyrekcja biblioteki, tego rodzaju seanse nie raz jeszcze zagoszczą w bibliotece.

Z kwiatkiem czy bez?

Dokończenie ze str. 1

Jak natomiast obchody Dnia Kobiet widzą same panie? – *Uważam, że jest bardzo miło, kiedy w tym dniu ktoś sobie o nas przypomni. Szkoda tylko, że w naszym kraju Dzień Kobiet tak sprofanowano. Obchodzony jest przeciwieństwem na całym świecie. Na przykład polskie radio daje 8 marca piękny koncert dla pań. A że istnieje jeszcze Dzień Matki? Owszem, ale to zupełnie inne święto, które nie dotyczy wszystkich kobiet* – mówi **Henryka Zabińska**, szefowa Sekcji Kobiet przy ZG PZKO.

tenisa stołowego dla seniorów i dorosłych członków PTTS „BŚ”, PZKO, Macierzy Szkolnej, HPC oraz innych polskich organizacji w RC. Zgłoszenia i wpisowe 30 Kc na miejscu w godz. 8.30-9. Rozgrywki w kategoriach: 18-55 lat, 56-70 lat, ponad 70 lat. Zawodnicy startują na własną odpowiedzialność.

UWAGA EMERYCI – CZŁONKOWIE TNP – zarząd TNP zaprasza na VI Zjazd Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC połączony z obchodami Dnia Nauczyciela 8. 4. od godz. 13.00 w Cz. Cieszynie (Dom Młodzieży, ul. Stfelnicki). W programie sprawozdanie z działalności TNP, dyskusja programowa oraz wybór nowego zarządu. W ramach obchodów Dnia Nauczyciela przewidziane jest przekazanie odznaczeń zasłużonym nauczycielom. Telefoniczne zgłoszenia przyjmuje p. Hilda Śliż pod nr. tel. 558 731 038 albo ogniskowi w poszczególnych szkołach.

Oferty

SEZONOWE PRACE przy uprawie chmielu, kwiecień, maj. Infor: tel. 604 287 015. GL-121

Co za Olzą

DNI FRANKOFONII, CIESZYN: 14. 3. o godz. 18.00 Koncert franc. zespołu „Octobug”, Retro Club, ul. Głęboka 15, wstęp wolny; 16. 3. o godz. 17.30 francuska muzyka na akordeonie guzikowym. Dumitrum Ropot (akordeon) Agnieszka Kaćma (flet), sala koncertowa Państwowej Szkoły Artyst., ul. Zamkowa 3. Bilety 5 zł w przedsprzedaży, 10 zł w dniu koncertu; 17. 3. godz. 20.00 film „Pan od muzyki”, „Les Choristes” kino „Piaś”, ul. Ratuszowa 1; 19. 3. o godz. 10.00 Otwarty Dzień Frankofonii, Naucz. Kolegium Języków Obcych, ul. Frysztacka 44; 20. 3. o godz. 17.00 Koncert muzyki poważnej „Grande Messe des Morts” w Kościele Jezusowym w Cieszynie.

O żydowskim cmentarzu (cd.)

JABLONKOW (kor) – Wiceburmistrz **Stanisław Jakus** zareagował wczoraj na artykuł **Lady Krumnikl** o jablonskim cmentarzu (sobota, 5. 3. – z cyklu „Rozmowy z ciszą”). Chodziło konkretnie o akapit dotyczący cmentarza żydowskiego, o którym autorka pisze, że jest w oplakany stanie i że władze mają obowiązek cmentarz ten uporządkować, bo to też historia podbeskidzkiego miasteczka.

Wiceburmistrz Jablunkowa poinformował nas, że cmentarz jest nadal majątkiem Gminy Żydowskiej (GŻ), która nb. część z tych gruntów – m.in. z była kostnicą – sprzedała. Pomimo to samorząd wielokrotnie zwracał Gminie uwagę na to, że cmentarz należałoby ratować. Władze miasta przygotowały nawet projekt odnowy nekropolii, obejmujący m.in. odnowę bramy cmentarnej i rozpadającego się muru.

– *Projekt ten może jednak zrealizować tylko właściciel cmentarza, a więc Gmina Żydowska. Chętnie jej jednak pomożemy i jesteśmy gotowi pokryć część kosztów przedsięwzięcia* – stwierdził S. Jakus. – *Gmina zresztą zna nasz projekt, który powstał już przed dwoma laty, niemniej ciągle wymawia się, że nie ma pieniędzy na jego realizację. My sami niewiele tu możemy uczynić.*

S. Jakus dodał, że już przed dwoma laty – zgodnie z umową z GŻ – miasto wykarczowało kilka dziko rosnących na cmentarzu drzew. Dwa razy w roku Służby Techniczne koszą też na jego terenie trawę.

– *My sami ubolewamy nad tym, że cmentarz żydowski jest w takim stanie, jakim jest. Ale powtarzam: może go uratować tylko Gmina Żydowska. My jednak chętnie jej pomożemy* – zapewnił S. Jakus.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stfelnicki 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Nyde Park

Prymityw w natarciu

W informacji pt. „Przyszli dyplomaci odwiedzili Zaolzie. Oblicze pogranicza” (GL nr 24, s.1) czytamy, że w rozmowie z prezesem Kongresu Polaków 30 słuchaczy warszawskiej Akademii Dyplomatycznej MSZ interesował problem stereotypów i ich rzutowania na sposób widzenia Polaków przez Czechów. Mówiąc po ludzku i wprost, dowiadujemy się, że trzydziestka wysoko mierzących chłopaków i dziewczynek znad Wisły szukała nad Olzą m.in. potwierdzenia polskich stereotypów, w dle których Czeši bardzo nie lubią Polaków, a w swej polityce wewnętrznej i zagranicznej kierują się uprzedzeniami, w tym również – a może przede wszystkim – wobec Polaków.

Pięknie, szkoda tylko, że tak beznaście prymitywnie.

W stosunkach między narodami stereotypy – zarówno negatywne, jak pozytywne – odgrywają nadal dość

istotną rolę. Ich urok polega na zdolności uwalniania człowieka z kłopotliwej czynności myślenia. Pozwalają one bowiem wyrokować o prawdziwej lub fałszywej podstawie wsłuchiwanie się w czyjeś racje, lecz przynależności narodowej ich nosicieli. W ten sposób na przykład każde beknięcie Amerykanina może być dla Polaka równoznaczne z objawieniem uniwersalnej prawdy, a każdy precyzyjnie uzasadniony wzór matematyczny Rosjanina – bełkotem zdefektowanego umysłu.

Dzięki łatwości w użyciu, a zwłaszcza dzięki swej cudownej mocy upraszczania, spłycania i trywializowania rzeczywistości stereotypy są ulubionymi narzędziami objaśniania świata przez prostaczków. Ale właśnie dla dobra świata, polskości i w ogóle ludzkości prostaczkom owym dostęp do dyplomacji powinien zostać urzędowo zabroniony.

K. KASZPER

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 Redaktor naczelny Beata Schönwald Telefon: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrava 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. Dostawę prenumeratom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel. 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje – tel.: 800 800 890 Kolportaż: SMD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegross, s.r.o. Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrava

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastępuje sobie również prawo ich redagowania i skracania. Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222

